

Dönem: 23

Yasama Yılı: 2

TBMM

(S. Sayısı: 63)

Sporda Dopinge Karşı Uluslararası Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/348)

Not: Tasarı Başkanlıkça; tali olarak Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor, esas olarak da Dışişleri Komisyonuna havale edilmiştir.

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı: B.02.0.KKG/196-279/3739

Konu: Yenileme

27/9/2007

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Önceki yasama döneminde hazırlanıp Başkanlığınıza sunulan ve İçtüzüğü'nün 77 nci maddesi uyarınca hükümsüz sayılan ilişik listede adları belirtilen kanun tasarılarının yenilenmesi Bakanlar Kurulunca uygun görülmüştür.

Gereğini arz ederim.

Cemil Çiçek

Başbakan V.

LİSTE

Esas No.	Hükümsüz Sayılan Kanun Tasarısının Adı :
1/887	Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulları Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı
1/903	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hindistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bilim ve Teknoloji Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/906	Türkiye Cumhuriyeti ile İsveç Krallığı Arasında 30 Haziran 1978 Tarihinde İmzalanan Sosyal Güvenlik Sözleşmesini Değiştiren Ek Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/922	Adaletle Uluslararası Erişim Hakkında Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/931	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/934	Türkiye Cumhuriyeti Küçük ve Orta Ölçekli Sanayi Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı ile Romanya Kobiler ve Kooperatifler Ulusal Kurumu Arasındaki Mutabakat ve İşbirliği Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı

Esas No. Hükümsüz Sayılan Kanun Tasarısının Adı :

- 1/936 Türkiye Cumhuriyeti Ulaştırma Bakanlığı ile Suriye Arap Cumhuriyeti Ulaştırma Bakanlığı Arasında Yapılan Lokomotif, Vagon ve Diğer Ray Hizmetlerini de Kapsayan Demiryolu Araç ve Gereçlerinin Yapımı, Geliştirilmesi, Yenilenmesi, Bakımı ve Onarımıyla İlgili Karşılıklı Anlaşma Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı
- 1/939 Türkiye Cumhuriyeti ile Slovakya Cumhuriyeti Arasında Hukuki ve Ticari Konularda Adli İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı
- 1/941 Türkiye Cumhuriyeti ile Libya Arap Halk Sosyalist Büyük Cemahiriyesi Arasında Tarım Alanında Teknik, Bilimsel ve Ekonomik İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı
- 1/957 Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ve Dünya Sağlık Örgütü Avrupa Bölge Ofisi Arasında İki Yıllık İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı
- 1/958 Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Litvanya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayii İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı
- 1/959 Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Denizlerde Karasuların Ötesindeki Olayların Önlenmesine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı
- 1/962 Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Afganistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında Teknik, Bilimsel ve Ekonomik İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı
- 1/963 Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı
- 1/964 Türkiye Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı ile Bosna-Hersek Adalet Bakanlığı Arasında İşbirliği Konusunda Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı
- 1/965 Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Savunma Sanayii Alanında İkili İş Birliği Süresince Mübadele Edilen veya Oluşturulan Gizlilik Dereceli Bilgi ve Malzemelerin Karşılıklı Korunması Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı
- 1/970 Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Türk İşbirliği ve Kalkınma İdaresi Başkanlığı ile Özbekistan Cumhuriyeti Dış Ekonomik İlişkiler Ajansı Arasında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulduğu Hakkında Kanun Tasarısı
- 1/973 Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında İki Taraflı Askeri Teknik İşbirliği Çerçevesinde Kullanılan ve Elde Edilen Fikri ve Sinaî Mülkiyet Haklarının Karşılıklı Korunmasına İlişkin Müşterek Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı
- 1/982 Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moğolistan Hükümeti Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğu Hakkında Kanun Tasarısı
- 1/983 Türkiye Cumhuriyeti ile Amerika Devletleri Örgütü Genel Sekreterliği Arasında Çerçeve İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı
- 1/986 Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kore Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İktisadî Kalkınma İşbirliği Fonu Kredilerine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı
- 1/987 Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna-Hersek Bakanlar Kurulu Arasında Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı

Esas No. Hükümsüz Sayılan Kanun Tasarısının Adı :

- 1/1000 Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ekonomik İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
- 1/1014 Karadeniz Ekonomik İşbirliği Parlamenter Asamblesinin Ayrıcalık ve Bağışıklıklarına Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
- 1/1015 Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna-Hersek Bakanlar Kurulu Arasında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
- 1/1016 Asya Karayolları Ağı Hükümetlerarası Anlaşmasına Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
- 1/1020 Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan ve Karadağ Bakanlar Konseyi Arasında Askeri-Bilimsel ve Askeri-Teknik İşbirliği Konusunda Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
- 1/1044 Uyuşturucu ve Psicotrop Maddelerin Kaçakçılığına Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesinin 17 nci Maddesinin Uygulanmasına İlişkin Deniz Yoluyla Yapılan Kaçakçılıkla Mücadele Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
- 1/1045 Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Veterinerlik Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
- 1/1046 Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Güney Afrika Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gümrük İdarelerinin Karşılıklı Yardımlaşmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
- 1/1049 Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bulgaristan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bilimsel ve Teknolojik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
- 1/1051 Türkiye Cumhuriyeti ile Arjantin Cumhuriyeti Arasında Veterinerlik Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
- 1/1058 Güneydoğu Avrupa Sivil-Asker Acil Durum Planlama Konseyi Kurulması Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
- 1/1059 Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mısır Arap Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
- 1/1060 Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Afganistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Karşılıklı Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
- 1/1063 Türkiye Cumhuriyeti ile Arjantin Cumhuriyeti Arasında Bitki Koruma Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
- 1/1071 Çocuklarla Kişisel İlişki Kurulmasına Dair Avrupa Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
- 1/1076 Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fas Krallığı Hükümeti Arasında Bitki Karantina ve Bitki Koruma Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
- 1/1078 Türkiye Cumhuriyeti Jandarma Genel Komutanlığı ile Ukrayna İçişleri Bakanlığı İç Birlikler Ana Departmanı Arasında Güvenlik Alanında Personel Eğitimi ve Öğretimi İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

Esas No. Hükümsüz Sayılan Kanun Tasarısının Adı :

- 1/1079 Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fas Krallığı Hükümeti Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı
- 1/1080 Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suudi Arabistan Krallığı Hükümeti Arasında Güvenlik, Uyuşturucu ve Psikotrop Maddelerle Mücadele Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
- 1/1087 Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Terörizm, Organize Suçlar, Uyuşturucu ve Psikotrop Maddelerle Bunların Katkı Maddeleri ve Benzerlerinin Kaçakçılığı ve Diğer Tiplerdeki Suçlarla Mücadelede İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
- 1/1088 Türkiye Cumhuriyeti Devlet İstatistik Enstitüsü ile Kazakistan Cumhuriyeti İstatistik Ajansı Arasında İstatistik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
- 1/1090 Uluslararası Karayolu Yolcu ve Eşya Taşımacılığına İlişkin Türkiye Cumhuriyeti ve Portekiz Cumhuriyeti Arasında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
- 1/1091 Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kurulu Arasında Demiryolu Taşımacılığı Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Tasarısı
- 1/1092 Türkiye Cumhuriyeti ile Bosna-Hersek Arasında Hukuki ve Ticari Konularda Adli İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
- 1/1095 Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında Teknik-Bilimsel ve Ek Ekonomik İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
- 1/1101 Uluslararası Çocuk Kaçırmanın Hukuki Veçhelerine Dair Kanun Tasarısı
- 1/1107 Türkiye Cumhuriyeti ve Tayland Krallığı Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
- 1/1109 Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Ukrayna Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
- 1/1116 Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı ile Arap Devletleri Ligi Genel Sekreterliği Arasında Mutabakat Muhtzasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
- 1/1117 Mütteaddit Defalar Değiştirilmiş Bulunan 13 Aralık 1960 Tarihli Eurocontrol Hava Seyrüsefer Güvenliği İçin İşbirliği Uluslararası Sözleşmesi Birleştirme Protokolü Konusundaki Diplomatik Konferansın Son Senedinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
- 1/1118 Avrupa Topulduğunun, Mütteaddit Defalar Değiştirilmiş ve 27 Haziran 1997 Tarihli Protokol ile Birleştirilmiş Bulunan 13 Aralık 1960 Tarihli Eurocontrol Hava Seyrüsefer Güvenliği İçin İşbirliği Uluslararası Sözleşmesine Katılmasına Dair Protokol Hakkındaki Diplomatik Konferansın Son Senedinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
- 1/1123 Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kurulu Arasında Kişilerin Geri Kabulüne İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
- 1/1124 Türkiye Cumhuriyeti ve Körfez Arap Ülkeleri İşbirliği Konseyi Üyesi Ülkeler Arasında Ekonomik İşbirliğine İlişkin Çerçeve Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
- 1/1128 Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hari-tacılık Alanında Eğitim, Teknik ve Bilimsel İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

<u>Esas No.</u>	<u>Hükümsüz Sayılan Kanun Tasarısının Adı :</u>
1/1138	Türk Ticaret Kanunu Tasarısı
1/1140	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fas Krallığı Hükümeti Arasında Veterinerlik Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/1141	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kurulu Arasında Bilimsel ve Teknolojik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/1142	Hava Yoluyla Uluslararası Taşımacılığa İlişkin Belirli Kuralların Birleştirilmesine Dair Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/1143	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti, Mısır Arap Cumhuriyeti Hükümeti ve Suriye Arap Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/1144	Türkiye Cumhuriyeti ile Romanya Arasında Hukuki Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/1151	Türkiye Cumhuriyeti Devleti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Devleti Arasında Telif Hakları ve İlgili Diğer Fikri Haklar Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/1152	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı
1/1159	Kat Mülkiyeti Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı
1/1163	Uluslararası Telekomünikasyon Birliği (ITU) 2003 Dünya Radyo Komünikasyon Konferansı Sonuç Belgelerinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/1174	Uluslararası Denizcilik Örgütü Sözleşmesinde Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/1187	Temel Ceza Kanunlarına Uyum Amacıyla Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı
1/1203	Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (EİT) Kaçakçılık ve Gümrük Suçları Veri Bankasının Kurulması ve İşletilmesine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/1231	Milletlerarası Özel Hukuk ve Usul Hukuku Hakkında Kanun Tasarısı
1/1238	Milletlerarası Mal Satımına İlişkin Sözleşmeler Hakkında Birleşmiş Milletler Antlaşmasına Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/1253	Avrupa Konseyi Terörizmin Önlenmesi Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/1256	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kolombiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/1275	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fildişi Sahili (Kotdivuar) Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/1276	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fildişi Sahili (Kotdivuar) Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ekonomik ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/1280	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Slovenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
1/1281	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Guyana Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

Esas No. Hükümsüz Sayılan Kanun Tasarısının Adı :

- 1/1289 Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Malavi Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret, Ekonomik ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
- 1/1290 Tanık Koruma Kanunu Tasarısı
- 1/1296 Irak'a Komşu Devletler Hükümetleri ile Irak Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Terörizm, Sınırlardan Yasadışı Sızmalar ve Örgütlü Suçlarla Mücadele Konularında Güvenlik İşbirliğine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
- 1/1302 Sporda Dopinge Karşı Uluslararası Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı**
- 1/1334 Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında 17 Temmuz 1998 Tarihinde Ankara'da İmzalanan Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin Revizyonu ile İlgili Ek Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
- 1/1349 İstanbul 2010 Avrupa Kültür Başkenti Hakkında Kanun Tasarısı

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

2/2/2007

Sayı: B.02.0.KKG.0.10/101-1314/484

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 15/1/2007 tarihinde kararlaştırılan "Sporda Dopinge Karşı Uluslararası Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

GEREKÇE

Sporda Dopinge Karşı Uluslararası Sözleşme, Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü (UNESCO)'nün 3-21 Ekim 2005 tarihlerinde yapılan 33 üncü Genel Konferansı sırasında 19 Ekim 2005 tarihinde oybirliğiyle kabul edilmiştir.

Sporda dopingin önlenmesi konusunda evrensel ve bağlayıcı ilk hukuki belge olmasının önem taşıyan Sözleşme, ülkelerin anti-doping konusunda yürüttükleri çalışmalarını uyumlu hale getirmek ve hukuki bir çerçeve oluşturmak amacıyla hazırlanmıştır.

Sözleşmenin Ek-I'inde değişik spor dallarına ilişkin Yasaklı Listesi ve Ek-II'de ise, Tedavi Amaçlı Kullanım Ayrıcılığı Vermek İçin Standartlar yer almaktadır. Ek-I ve Ek-II'de yer alan maddelerin listelerden çıkarılması, oranlarının artırılması veya azaltılması veya listelere yeni maddelerin dahil edilmesi şeklinde sürekli değişiklikler yapıldığı gözlemlenmektedir. Bu nedenle, Ek-I ve Ek-II'de yapılacak olası değişikliklere kısa sürede uyum sağlanması amacıyla, Bakanlar Kuruluna söz konusu listelerde değişiklik yapma yetkisi verilmesi öngörülmektedir.

Halen 13 ülke tarafından onaylanan söz konusu Sözleşmenin yürürlüğe girebilmesi için 17 ülkenin daha taraf olması gerekmektedir.

22. Dönem Dışişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışişleri Komisyonu

22/3/2007

Esas No.: 1/1302

Karar No.: 187

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 2/2/2007 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 9/2/2007 tarihinde tali komisyon olarak Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonuna, esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilen "Sporda Dopinge Karşı Uluslararası Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı", Komisyonumuzun 15/3/2007 tarihli 43 üncü toplantısında Dışişleri Bakanlığı, Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü ile Türkiye Doping Kontrol Merkezi Başkanlığı temsilcilerinin de katılmalarıyla görüşülmüştür.

Tasarı ve gerekçesi incelendiğinde Sözleşme ile;

- Ülkelerin ulusal düzeyde dopinge mücadele amacıyla yasaklı madde ve yöntemlerin edinimi ve kullanılmasını önlemek için alacağı tedbirler,
- Ülkeler tarafından doping kontrolünü kolaylaştıracak tedbirlerin alınması,
- Ülkeler arasında doping kontrolünde uluslararası işbirliği,
- Taraf devletlerde anti-doping konusunda eğitim ve öğretim programları ile araştırma faaliyetlerinin desteklenmesi,
- Sözleşmenin uygulanmasının takibi amacıyla Taraflar Kongresi oluşturulması, çalışma usulü ve görevleri,

konularında düzenlemelerin öngörüldüğü anlaşılmaktadır.

Komisyonumuzda, Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Dünyada artan doping olayları karşısında tüm dünya ve Avrupa'da çalışmalar başlatıldığını,
- 2003 yılında dopinge mücadele amacıyla Kopenhag Deklarasyonu yayımlandığı ve ülkemizin ilk imzalayan ülkelerden biri olduğu,
- Ülkemizin dopinge mücadele amacıyla çok ciddi çalışmalar yürüttüğü, dünyada WADA'nın karşılığı olan Türkiye Anti Doping Ajansı'nın (TADA) kurulması için hazırlanan kanun tasarısının halen Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurul Gündeminde bulunduğu,
- TADA'nın Türkiye'de dopinge mücadelenin ilkelerini belirleyeceği,
- Dünyada doping kontrolü yapan 33 tane akredite laboratuvar bulunduğu, ülkemizde Hacettepe Üniversitesi bünyesinde bulunan Türkiye Doping Kontrol Merkezi'nin 2001 yılında akreditasyon belgesini aldığı ve donanım bakımından ilk 5 laboratuvar arasında bulunduğu, ifade edilmiştir.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca da benimsenerek maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının;

- 1 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

- 2 nci maddesi, "Sözkonusu Anlaşmanın ek ve protokollerinde değişiklik yapmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir" ibaresinin yasama yetkisinin devri niteliği taşıdığı ve bu nedenle Anayasanın 7 ve 90 ncı maddelerine aykırı olduğu gerekçesiyle reddedilmiştir.

- 3 üncü maddesi 2 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

- 4 üncü maddesi 3 üncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Sözleşmenin onay sürecinin bir an önce tamamlanabilmesi amacıyla Tasarının, İçtüzüğün 52 nci maddesine göre öncelikle görüşülmesinin Genel Kuruldan istenmesine Komisyonumuzca karar verilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Mehmet Dülger</i>	<i>Eyyüp Sanay</i>	<i>Mustafa DüNDAR</i>
Antalya	Ankara	Bursa
Üye	Üye	Üye
<i>Ahmet Edip Uğur</i>	<i>Abdülbaki Türkoğlu</i>	<i>Muzaffer Gülyurt</i>
Balıkesir	Elazığ	Erzurum
Üye	Üye	Üye
<i>Halil Akyüz</i>	<i>Mehmet B. Denizolgun</i>	<i>Şükrü Mustafa Elekdağ</i>
İstanbul	İstanbul	İstanbul
Üye	Üye	Üye
<i>Hüseyin Kansu</i>	<i>Fikret Ünlü</i>	<i>Mehmet Çerçi</i>
İstanbul	Karaman	Manisa
Üye	Üye	Üye
<i>Ufuk Özkan</i>	<i>Nihat Eri</i>	<i>Süleyman Gündüz</i>
Manisa	Mardin	Sakarya

Dışişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışişleri Komisyonu

20/11/2007

Esas No.: 1/348

Karar No.: 43

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı tarafından hazırlanarak Başkanlıkça 22 nci Dönemde (1/1302) esas numarası ile havale edilen "Sporda Dopinge Karşı Uluslararası Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı" Dışişleri Komisyonunca kabul edilmiş ve komisyon raporu 1376 Sıra Sayısı ile Genel Kurul gündemine girmiştir. Ancak, dönemin sona ermesi nedeniyle hükümsüz kalan kanun tasarısı, Bakanlar Kurulu tarafından 27/9/2007 tarihinde yenilenerek Başkanlık tarafından 1/10/2007 tarihinde tali komisyon olarak Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonuna esas komisyon olarak da Komisyonumuza yeniden havale edilmiş ve Komisyonumuzun 15/11/2007 tarihli 6 ncı toplantısında Dışişleri Bakanlığı ile Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü temsilcilerinin de katılmalarıyla görüşülmüştür.

Tasarı ve gerekçesi incelendiğinde Sözleşme ile;

- Ülkelerin ulusal düzeyde dopinge mücadele amacıyla yasaklı madde ve yöntemlerin edinimi ve kullanılmasını önlemek için alacağı tedbirler,
- Ülkeler tarafından doping kontrolünü kolaylaştıracak tedbirlerin alınması,
- Ülkeler arasında doping kontrolünde uluslararası işbirliği,
- Taraf devletlerde anti-doping konusunda eğitim ve öğretim programları ile araştırma faaliyetlerinin desteklenmesi,
- Sözleşmenin uygulanmasının takibi amacıyla Taraflar Kongresi oluşturulması, çalışma usulü ve görevleri,

konularında düzenlemelerin öngörüldüğü anlaşılmaktadır.

Komisyonumuzda Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Sözleşmenin 19 Ekim 2005 tarihinde UNESCO'nun 33 üncü Genel Konferansında kabul edildiği,
- Sözleşmenin 1 Şubat 2005 tarihinde 30 ülkenin onay sürecini tamamlaması ile birlikte yürürlüğe girdiği ve halen 70 ülkenin onay sürecini tamamladığı,
- Sözleşmenin evrensel nitelikte olup ülkeler için bağlayıcı hükümler içerdiği,
- Dopinge mücadelede amacın herşeyden önce sporcuların sağlığını korumak olduğu,
- Dünyada dopinge mücadele amacıyla "Dünya Anti Doping Ajansı (WADA)"nın kurulduğu ve bunun karşılığı olarak ülkemizde de "Türkiye Anti Doping Ajansı (TADA)"nın kurulması amacıyla hazırlanan tasarının halen TBMM'de bulunduğu,
- Futbolun da dahil olması ile artık bütün branşların, dünyada WADA'nın kontrolü altında bulunduğu,

- Sözleşmenin Ocak 2008 tarihine kadar tüm ülkeler tarafından onaylanması için "Uluslararası Olimpiyat Komitesi (IOC) tarafından tavsiye kararı alındığı,

- Söz konusu tarihe kadar Sözleşmeyi onaylamayan ülkelerin uluslararası müsabakalardan men edilebileceği,

ifade edilmiştir.

Tasarının geneli üzerinde Komisyon tarafından yapılan görüşmeleri takiben İhtüzüğün 77 nci maddesi gereğince 22 nci dönemdeki 1376 Sıra Sayısında yer alan Dışişleri Komisyonu raporu ve metnin benimsenmesi hususunda verilen önerge kabul edilerek, 22 nci dönem komisyon raporu ve metni Komisyonumuzca aynen ve oybirliğiyle benimsenmiştir.

Komisyon üyelerinden İstanbul Milletvekili Canan Kalsın ve Bolu Milletvekili Metin Yılmaz'ın komisyon raporu üzerine özel sözcü olarak atanması Komisyon tarafından kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>H. Murat Mercan</i>	<i>Mehmet Ceylan</i>	<i>Suat Kınıklioğlu</i>
Eskişehir	Karabük	Çankırı
Bu raporun özel sözcüsü	Bu raporun özel sözcüsü	Kâtip
<i>Metin Yılmaz</i>	<i>Canan Kalsın</i>	<i>Abdulkadir Emin Önen</i>
Bolu	İstanbul	Şanlıurfa
Üye	Üye	Üye
<i>Ahmet Deniz Bölükbaşı</i>	<i>Şükrü Mustafa Elekdağ</i>	<i>İlhan Kesici</i>
Ankara	İstanbul	İstanbul
Üye	Üye	Üye
<i>Sebahat Tuncel</i>	<i>Canan Arıtman</i>	<i>Mehmet Çerçi</i>
İstanbul	İzmir	Manisa
Üye		Üye
<i>Gönül Bekin Şahkulubey</i>		<i>Necip Taylan</i>
Mardin		Tekirdağ

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

SPORDA DOPİNJE KARŞI ULUSLARARASI SÖZLEŞMEYE KATILMAMIZIN UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

SPORDA DOPİNJE KARŞI ULUSLARARASI SÖZLEŞMEYE KATILMAMIZIN UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- 19 Ekim 2005 tarihinde Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütünün bünyesinde kabul edilen "Sporda Dopinje Karşı Uluslararası Sözleşme"ye katılmamız uygun bulunmuştur.

MADDE 1- Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- Sözleşme'nin eklerinde değişiklik yapmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.

MADDE 2- Tasarının 3 üncü maddesi 2 nci madde olarak Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Tasarının 4 üncü maddesi 3 üncü madde olarak Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

Dışişleri Bak. ve Başb. Yrd.

A. Gül

Devlet Bakanı

B. Atalay

Devlet Bakanı

N. Çubukçu

Millî Savunma Bakanı

M. V. Gönül

Millî Eğitim Bakanı

H. Çelik

Ulaştırma Bakanı

B. Yıldırım

Sanayi ve Ticaret Bakanı

A. Coşkun

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

A. Şener

Devlet Bakanı

A. Babacan

Devlet Bakanı

K. Tüzmen

İçişleri Bakanı V.

M. V. Gönül

Bayındırlık ve İskân Bakanı

F. N. Özak

Tarım ve Köyişleri Bakanı

M. M. Eker

En. ve Tab. Kay. Bakanı

M. H. Güler

Çevre ve Orman Bakanı

O. Pepe

Devlet Bak. ve Başb. Yrd. V.

B. Atalay

Devlet Bakanı

M. Aydın

Adalet Bakanı V.

F. N. Özak

Maliye Bakanı

K. Unakıtan

Sağlık Bakanı

R. Akdağ

Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı

M. Başesgioğlu

Kültür ve Turizm Bakanı

A. Koç

UNESCO
SPORDA DOPİNGE KARŞI
ULUSLARARASI SÖZLEŞME

Paris, 19 Ekim 2005

SPORDA DOPİNGE KARŞI ULUSLARARASI SÖZLEŞME

Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Organizasyonu, bundan sonra UNESCO olarak bahsi geçecek, Genel Kongresi, 33. oturumu için 3-21 Ekim 2005 tarihinde Paris'te toplanmıştır.

Kongre;

UNESCO'nun amacının, eğitim, bilim ve kültür yoluyla ülkeler arası işbirliğini güçlendirerek barış ve güvenliğe katkı sağlamak olduğunu,

İnsan haklarına ilişkin mevcut uluslararası araçları,

3 Kasım 2003'te Birleşmiş Milletler Genel Kurulu tarafından onaylanan, sporun eğitim, sağlık, gelişim ve barışı güçlendirmek için bir araç olarak kullanılacağına ilişkin 58/5 nolu önerenin özellikle 7. paragrafını,

Sağlığın korunması, ahlaki, kültürel ve fiziksel eğitim ile uluslararası anlayış ve barışın güçlendirilmesinde sporun önemli rol oynadığını,

Sporun dopingin bertaraf edilmesi yoluyla uluslararası işbirliğinin teşvik edilerek koordine edilmesine duyulan ihtiyacı,

Sporcuların doping kullanmaları sonucunda sağlıklarına gelecek zararı, fair-play prensiplerini ve hilenin ortadan kaldırılması ile sporun geleceğini,

Doping, UNESCO-Beden Eğitimi ve Spor Uluslararası Antlaşması ve Olimpik Antlaşmada ifade edilmiş olan etik prensipler ve eğitsel değerleri ne kadar riske attığını,

Avrupa Konseyi çerçevesinde Anti-doping Antlaşması ve Ek Protokolün, ulusal anti-doping politikalarının ve uluslararası işbirliğinin temelini oluşturan uluslararası kamu hukukunun araçları olduklarını,

UNESCO tarafından 1988'de Moskova'da, 1999'da Punta del Este'de, 2004'te Atina'da organize edilen ikinci, üçüncü ve dördüncü Uluslararası Spor Bakanları ve Üst Düzey Yetkililer toplantılarında onaylanan doping tavsiye kararları ile 2003'te 32. Oturumunda UNESCO Genel Kongresi tarafından onaylanan 32 C/ Önerge 9'u,

5 Mart 2003'te Kopenhag'da Sporda Doping konulu Dünya Konferansında Dünya Anti-doping Ajansı tarafından onaylanan Dünya Anti-doping Yasasını ve Sporda Anti-doping başlıklı Kopenhag Deklarasyonunu,

Elit sporcuların gençlik üzerinde oluşturduğu etkiyi,

Doping tespitini geliştirme hedeflerine uygun olarak araştırmaların yürütülmesi, geliştirilmesi ve tedbir stratejilerinin en etkin hale gelmesi için doping kullanmayı etkileyen faktörlerin iyi anlaşılmasının gerekliliğini,

Dopingi önlemede, sporcuların süregelen eğitimi, sporcu destek personeli ve toplumun büyük kesiminin oynadığı önemli rolü,

Anti-doping programlarının uygulanması için Taraf Devletlerin kapasitelerinin oluşturulmasına duyulan ihtiyacı,

Spordan sorumlu yerel yetkililer ve kamu kuruluşlarının, spor müsabakalarında sporcu sağlığını koruma, fair-play prensiplerine dayanarak doğru uygulamalar ile sporda dopingi önleme ve mücadele etme konularında büyük sorumlulukları olduğunu,

Bu amaçla yetkililerin ve kurumların ortak çalışmalarının şart olduğunu ve her seviyede bağımsızlık ve şeffaflığın sağlanması gerektiğini,

Sporda dopingin yok edilmesi için amaçlanan işbirlikçi hareketin güçlendirilmesini,

Sporda dopingin önlenmesinin, anti-doping standartlarının ve uygulamalarının ulusal/uluslararası düzeyde sürekli uyumuna bağlı olduğunu,

Göz önünde bulundurarak, 19 Ekim 2005 tarihinde bu Sözleşmeyi onaylamıştır.

I. Kapsam

Madde 1- Sözleşmenin amacı

Bu Sözleşmenin amacı, UNESCO'nun beden eğitimi ve spor alanında faaliyetlerinin program ve stratejisi çerçevesinde, sporda dopingin yok edilmesine yönelik dopinge mücadeleye ve önlenmesine katkı sağlamaktır.

Madde 2 - Tanımlar

Bu tanımlar Dünya Anti-doping Yasası metni çerçevesinde yorumlanmalıdır. Ancak, uyuşmazlık durumunda Sözleşme Şartları geçerli olacaktır.

Bu Sözleşmenin amaçları doğrultusunda;

1. "Akredite doping kontrol laboratuvarları", Dünya Anti-doping Ajansı tarafından akredite edilmiş laboratuvarlar anlamına gelir.

2. "Anti-doping Kuruluşu" doping kontrolü sürecinin herhangi bir aşamasının uygulanmasından sorumlu birimdir. Buna örneğin, Uluslararası Olimpiyat Komitesi, Uluslararası Paralimpik Komite ve kendi müsabakalarında test uygulayan diğer büyük müsabaka organizasyonları ile Dünya Anti-doping Ajansı, uluslararası federasyonlar ve ulusal doping kuruluşları dahildir.

3. Sporda "Anti-doping kural ihlali", aşağıdakilerden biri ya da birkaç, anlamına gelir:

- Sporcunun vücut numunesinde yasaklı madde, metaboliti ya da belirleyicisinin bulunması;
- Yasaklı madde veya yasaklı yöntem kullanmak ya da kullanmaya teşebbüs etmek;
- Mevcut anti-doping kuralları uyarınca şahsına tebliğ edildikten sonra numune vermeyi herhangi haklı bir gerekçe göstermeksizin reddetme ya da numune vermekten kaçma;
- Sporcunun bulunduğu yerin bilgilerini vermeme ya da makul kurallara dayalı olarak deklare edilmiş testlere girmeme gibi durumlar dahil olmak üzere, sporcunun yarışma dışı testine ilişkin uygulamadaki gerekliliklerin yerine getirilmemesi;
- Doping kontrolünün herhangi bir bölümüne müdahale etme ya da müdahaleye teşebbüs etme;
- Yasaklı madde ya da yöntem bulundurma;
- Herhangi yasaklı yöntem ya da maddeyi alıp verme;
- Herhangi bir sporcuya yasaklı madde uygulama ya da uygulamaya çalışma, destekleme, teşvik etme, yardım etme, suçu örtbas etme ya da anti-doping kural ihlali veya teşebbüsü içeren diğer tüm suç ortaklığı.

4. "Sporcu", doping kontrolü amacı doğrultusunda, Taraf Devletlerce kabul edilmiş ve her bir ulusal anti-doping kuruluşu tarafından tanımlandığı şekli ile ulusal ya da uluslararası düzeyde herhangi bir müsabakaya katılmış olan kişi veya Taraf Devletlerce kabul edilen daha düşük düzeydeki

bir spor müsabakası ya da faaliyetine katılan diğer kişidir. Eğitim amaçlı programlar için "sporcu" kendi spor kurumu denetiminde bir spor faaliyetine katılan kişi anlamına gelir.

5. "Sporcu destek personeli", sporcunun yanında sporcuyla yarışmaya hazırlayan ya da onunla yarışmaya katılan herhangi antrenör, idareci, temsilci, takım personeli, resmi görevli, tıbbi ya da para-medikal personel anlamına gelir.

6. "Yasa" Dünya Anti-doping Ajansı tarafından 5 Mart 2003 tarihinde Kopenhag'da onaylanan ve bu Sözleşmenin Ek-1'i (Annex-1) olan Dünya Anti-doping Yasası'dır.

7. "Yarışma" tek bir yarış, maç ya da oyundur.

8. "Doping kontrolü", test dağıtım planı, numune alımı, numunenin korunması, laboratuvar analizi, sonuç çıkarma, duruşmalar ve itirazlar sürecidir.

9. "Sporda doping", anti-doping kural ihlalinin ortaya çıkmasıdır.

10. "Tam yetkili doping kontrol ekipleri", ulusal ve uluslararası anti-doping kuruluşları yetkisinde çalışan doping kontrol ekipleridir.

11. "Yarışma-ıç" test, yarışma-ıç ve yarışma-dış testleri ayırt etmek amacı ile kullanılır. Aksi şart koşulmadığı sürece, uluslararası federasyonun ya da diğer ilgili anti-doping kuruluşunun kuraları doğrultusunda yapılır, belirli bir yarışmada bir sporcunun seçilerek teste alınmasıdır.

12. "Laboratuvarlar için Uluslararası Standartlar", bu Sözleşmenin İlave-2 (Appendix-2) bölümünde açıklanan standartlardır.

13. "Test için Uluslararası Standartlar", bu Sözleşmenin İlave-3 (Appendix-3) bölümünde açıklanan standartlardır.

14. "Önceden bildirilmeksizin", sporcuya önceden bildirilmeden yapılan doping kontrolü şeklidir. Doping kontrolüne alınacağı bildirildikten itibaren numune alımı işlemi sona erene kadar sporcuya bir refakatçi eşlik eder.

15. "Olimpik Hareket", Olimpik Antlaşma tarafından yönlendirilmeyi kabul eden, Uluslararası Olimpik Komitenin yetkisini tanıyan ve Uluslararası Olimpik Komite tarafından tanınan tüm kurum ve kuruluşların yanı sıra, Olimpik Oyunlar programındaki uluslararası spor federasyonları, Millî Olimpiyat Komiteleri, Olimpik Oyunlar Organizasyon Komiteleri; sporcular, hakemler, federasyonlar ve kulüplerdir.

16. "Yarışma-dış", yarışma esnasında gerçekleştirilmeyen tüm kontrolleri kapsar.

17. "Yasaklı Liste", bu Sözleşmenin Ek-1'inde (Annex-1) bulunur ve yasaklı madde ve yöntemleri gösterir.

18. "Yasaklı yöntem", bu Sözleşmenin Ek-1'inde (Annex-1) yer alan yasaklı listede açıklanan herhangi yöntem anlamına gelir.

19. "Yasaklı madde", Sözleşmenin Ek-1'inde (Annex-1) yer alan yasaklı listede açıklanan herhangi madde anlamına gelir.

20. "Spor Kurumu", bir ya da daha fazla spor branşını yöneten birim olarak hizmet veren kuruma denir.

21. "Tedavi amaçlı kullanım ayrıcalığı izni vermek için standartlar", bu Sözleşmenin Ek-2 (Annex-2) bölümünde açıklanan standartlardır.

22. "Test etme", doping kontrol sürecinin aşamalarıdır. Buna, testin dağıtımı, planlaması, numune alımı, numune muhafazası ve numunenin laboratuvara transferi dahildir.

23. "Tedavi amaçlı kullanım ayrıcalığı", tedavi amaçlı kullanım ayrıcalığı verme standartlarına uygun olarak verilmiş ayrıcalıktır.

24. "Kullanım", herhangi bir yasaklı madde veya metodun uygulanması, yutulması, enjekte edilmesi ya da tüketilmesi anlamına gelir.

25. "Dünya Anti-doping Ajansı" (WADA), 10 Kasım 1999'da İsviçre kanunlarına göre kurulmuş olan bir kuruluştur.

Madde 3- Sözleşmenin amaçlarına ulaşmayı sağlayacak araçlar

Sözleşmenin amacına ulaşmasını sağlamak için Taraf Devletler aşağıdakileri üstlenirler:

- Ulusal ve uluslararası düzeyde Yasanın prensiplerine uygun tedbirleri onaylamak;
- Sporcu ve spor etiğini korumak ve araştırma sonuçlarını paylaşmak adına her türlü uluslararası işbirliğini teşvik etmek;
- Sporda dopinge karşı mücadelede, özellikle Dünya Anti-doping Ajansı ile beraber, Taraf Devletler ve önde gelen kurumlar arasında uluslararası işbirliğinin gelişmesini desteklemek.

Madde 4- Sözleşme ile yasa arasındaki bağlantı

1. Sporda doping ile mücadelede ulusal ve uluslararası düzeyde uygulamanın koordine edilmesi için, Taraf Devletler; Sözleşmenin 5. maddesinin mümkün kıldığı tedbirlere temel oluşturan Yasanın prensiplerini benimsemelidirler. Sözleşmenin hiçbir maddesi, Taraf Devletlerin Yasaya uygun olarak ek tedbirler uygulamasını engellemez.

2. Yasa ve ilave (Appendices) 2 ve 3'ün son versiyonları, bilgilendirme amaçlı olarak yeniden düzenlenmiştir ve Sözleşmenin tamamlayıcı unsurları değildirler. Bu tür ilaveler (Appendices), Taraf Devletler için uluslararası hukuk altında bağlayıcı zorunluluklar yaratmazlar.

3. Ekler (Annexes), bu Sözleşmenin tamamlayıcı unsurlarıdır.

Madde 5- Sözleşmenin amacına ulaşmasını sağlamak için tedbirler

Her Taraf Devlet bu Sözleşmeye dahil olan zorunluluklara bağlı kalır iken, gerekli tedbirleri uygulama sorumluluğunu da üstlenir. Bu tedbirler, yasalar, kurallar, politikalar ya da idari uygulamaları içerir.

Madde 6- Diğer uluslararası araçlar ile bağlantılar

Bu Sözleşme, Sözleşmenin amaçlarına uygun olmak kaydıyla, Taraf Devletlerin önceden imzalamış oldukları diğer anlaşmalardan dolayı ortaya çıkan hak ve zorunluluklarını değiştirmez. Bu durum, Taraf Devletlerin bu Sözleşme altındaki zorunluluklarından doğan hak veya performanslarını kullanmalarını da engellemez.

II. Ulusal düzeyde anti-doping faaliyetleri

Madde 7- İç koordinasyon

Taraf Devletler, mevcut Sözleşmenin uygulanmasını özellikle iç koordinasyon yoluyla garanti edeceklerdir. Bu Sözleşme altındaki zorunlulukları karşılamak üzere Taraf Devletler, spor yetkilileri ve kurumlarının yanı sıra anti-doping kuruluşlarına da itimat edebilirler.

Madde 8- Sporda yasaklı madde veya yöntemlerin edinimini ve kullanımını kısıtlama

1. Taraf Devletler, "tedavi amaçlı kullanım ayrıcalığı"na dayalı kullanım hariç, yasaklı madde ve yöntemlerin sporcular tarafından edinimini ve kullanımını engellemek için mümkün olan tedbirleri almalıdırlar. Bunlar, yasaklı madde/yöntemin sporcuya ulaştırılması ve sporcuya ulaşana kadar üretimi, dolaşımı, ithalatı, dağıtımı ve satışını engelleyen tedbirlerdir.

2. Taraf Devletler, uygun görüldüğünde, "tedavi amaçlı kullanım ayrıcalığı"na dayalı kullanım hariç, sporcuların yasaklı madde veya yöntemleri bulundurma ve kullanmalarını engelleyecek tedbirleri almaları için yasalar dahilinde ilgili birimleri teşvik edeceklerdir.

3. Bu Sözleşme uyarınca alınmış olan hiçbir tedbir, normalde sporda yasak ya da kontrollü madde ve yöntemlerin yasal amaçlar için kullanılmasını engellemez.

Madde 9 - Sporcü destek personeline karşı alınan tedbirler

Taraf Devletler, anti-doping kural ihlali yapan ya da sporda doping ile bağlantılı herhangi bir suç işleyen sporcü destek personeline verilen cezalar ya da yaptırımlar dahil, tüm tedbirleri uygulamak için spor kurumları ve anti-doping kuruluşlarını teşvik etmeli ya da tedbirler almalıdır.

Madde 10- Gıda takviyeleri

Taraf Devletler, mümkün olduğu kadar, gıda takviyelerinin üretici ve dağıtıcılarını, bu gıdaların üretimi ve dağıtımında en iyi uygulamaları icra etmeleri için teşvik ederler. Buna, maddelerin analitik oluşumu ve nitelik garantisi hususunda bilgilendirme dahildir.

Madde 11 - Mali tedbirler

Taraf Devletler, uygun/gerekli görüldüğünde;

a. Tüm spor branşlarını, ulusal test programı ile desteklemek için ilgili bütçelerinden fon sağlarlar, ya da spor kurumları veya anti-doping kuruluşlarına doping kontrollerini finanse etmek hususunda direkt katkı veya teşvik sağlarlar ya da bu kurum/kuruluşlara verilen katkı veya teşvik miktarlarını belirlerken, bu tür kontrollerin masraflarını da göz önüne almak kaydıyla destek sağlarlar;

b. Anti-doping kural ihlali sonucunda men edilmiş ferdî sporcü ya da sporcü destek personelinin, men edilmiş oldukları süre boyunca, spor bağlantılı mali destekten de men edilmeleri için gerekli adımları atarlar;

c. Yasaya uymayan veya Yasaya uygun olarak onaylanmış anti-doping uygulamalarına uymayan herhangi spor kurumu ya da anti-doping kuruluşunu, spor bağlantılı bir kısım ya da tüm mali destekten mahrum ederler.

Madde 12 - Doping kontrolünü kolaylaştıran tedbirler

Taraf Devletler, uygun/gerekli görüldüğünde;

a. Spor kurumları ve anti-doping kuruluşlarını kendi yetki alanlarındaki doping kontrollerini Yasaya uygun olarak yapmaları için teşvik eder, kolaylık sağlarlar. Bu kontrollere, habersiz, yarışma dışı ve yarışma içi kontroller dahildir;

b. Başka ülkelerden tam yetkili doping kontrol ekipleri tarafından üyelerinin test edilebilmelerini sağlayacak anlaşmaların, spor kurumları ve anti-doping kuruluşları tarafından müzakere edilmelerini teşvik eder ve kolaylaştırır;

c. Spor kurumları ve anti-doping kuruluşlarının, kendi yetki alanlarında doping kontrol analizi yapmak amacı ile, akredite bir doping kontrol laboratuvarı olanağı sağlamalarına destek olurlar.

III. Uluslararası İşbirliği

Madde 13- Spor kurumları ve anti-doping kuruluşları arasında işbirliği

Taraf Devletler, bu Sözleşmenin amacına uluslararası düzeyde ulaşılması için, kendi ya da diğer Taraf Devletlerin yetki alanında anti-doping kuruluşları, yerel yetkililer ve spor kurumları arasında işbirliğini teşvik edeceklerdir.

Madde 14 - Dünya Anti-doping Ajansının misyonunu destekleme

Taraf Devletler, dopinge karşı uluslararası mücadelede, Dünya Anti-doping Ajansının önemli misyonunu desteklerler.

Madde 15- Dünya Anti-doping Ajansının eşit fon dağıtımı

Taraf Devletler, yerel yetkililer ve Olimpik Hareket tarafından oluşturulan Dünya Anti-doping Ajansının onaylı yıllık esas/çekirdek bütçesinin eşit dağılım prensibini desteklerler.

Madde 16- Doping kontrolünde uluslararası işbirliği

Sporda dopinge karşı mücadelenin, yalnızca sporcuların habersiz test edilmesi ve analiz için zamanında laboratuvarlara gönderilmesi ile mümkün olabileceğinin farkına varan Taraf Devletler, uygun/gerekli görüldüğünde ve iç hukuk ve prosedürlerine uyuyorsa:

a. Yasaya ve ilgili ev sahibi ülke yasalarına uygun şekilde davranarak, kendi sınırlarında ya da dışarıda, sporcuları üzerinde yarışma içi veya yarışma dışı test yapılması konusunda WADA ve anti-doping kuruluşlarının görevlerini rahatlatacaklardır;

b. Doping kontrolü faaliyetlerini yürütürken, tam yetkili doping kontrol ekiplerinin bir ülkeden diğerine geçişte zamanında hareket etmelerini kolaylaştıracaklardır;

c. Numunelerin, ülkelerarası zamanında yüklenmesi ya da taşınmasında güventik ve bütünlüğün sağlanması için işbirliği yapacaklardır;

d. Çeşitli anti-doping kuruluşları tarafından yürütülen doping kontrollerini uluslararası işbirliği içinde destekleyeceklerdir ve bu bağlamda WADA ile işbirliği içinde olacaklardır;

e. Kendi ve diğer Taraf Devletlerin yasaları doğrultusunda, doping kontrolü laboratuvarları arasında işbirliğini güçlendireceklerdir. Özellikle, akredite edilmiş doping kontrol laboratuvarlarına sahip Taraf Devletler kendi yetkilerinde, talep geldiği takdirde, diğer Taraf Devletleri, laboratuvarlarını açmak üzere deneyim, beceri ve teknik açısından desteklemelidirler;

f. Yasaya uygun olarak, belirli anti-doping kuruluşları arasında karşılıklı test düzenlemelerini teşvik edecek ve destekleyeceklerdir;

g. Tüm anti-doping kuruluşlarının Yasaya uygun olarak uyguladıkları, spor cezaları dahil, doping kontrolü prosedürleri ve test sonuçları değerlendirmesini ortak olarak tanıyacaklardır.

Madde 17- Gönüllü Katılım Fonu

1. Bundan sonra "Gönüllü Katılım Fonu" olarak bahsi geçecek olan "Sporda dopingin yok edilmesi için kullanılacak fon" kurulmuştur. Gönüllü Katılım Fonu, UNESCO mali kuralları uyarınca oluşturulan yardım fonlarını içerecektir. Taraf Devletler ve diğer tüm payı olanlar tarafından yapılan katkılar gönüllü olacaktır.

2. "Gönüllü Katılım Fonu"nın kaynakları aşağıdakileri kapsayacaktır:

a. Taraf Devletlerce yapılan katkılar

b. Aşağıdakiler tarafından yapılan katkılar, hediyeler, miraslar:

(i) diğer Devletler;

(ii) Birleşmiş Milletler sistemi içindeki organizasyon ve programlar, özellikle Birleşmiş Milletler Gelişim Programı, ve diğer uluslararası organizasyonlar;

(iii) kamu ya da özel kuruluşlar, bireyler;

c. Gönüllü Katılım Fonunun kaynaklarından elde edilecek tüm vadesi gelmiş faizler;

d. Gönüllü Katılım Fonunun yararına organize edilmiş müsabakalardan elde edilen hâsılat ve tahsilattan sağlanan fon;

e. Taraflar Kongresinde hazırlanarak kaleme alınacak Gönüllü Katılım Fonu yönetmeliği dahilindeki diğer kaynaklar.

3. Taraf Devletlerin Gönüllü Katılım Fonuna yaptıkları katkılar, Taraf Devletlerin Dünya Anti-doping Ajansının yıllık bütçesine ödedikleri payın yerine geçmeyecektir.

Madde 18- Gönüllü Katılım Fonunun idaresi ve kullanımı

Gönüllü Katılım Fonunun kaynakları, Taraflar Kongresinde onaylanmış olan faaliyetleri finanse etmek üzere Taraflar Kongresi tarafından tahsis edilir. Özellikle, Taraf Devletlerin Sözleşme şartlarına ve WADA'nın amaçlarına uygun olarak anti-doping programlarının desteklenmesi ve Sözleşmenin işlevsel giderlerinin karşılanması amacı ile kullanılacaktır. Gönüllü Katılım Fonuna yapılan katkılara hiçbir politik, ekonomik ya da benzeri şartlar yüklenemez.

IV. Eğitim ve öğretim

Madde 19- Genel eğitim ve öğretim prensipleri

1. Taraf Devletler, anti-doping konusunda eğitim ve öğretim programlarını destekleme, planlama ve uygulama sorumluluğunu kendi imkânları doğrultusunda üstleneceklerdir. Genel olarak spor camiası için bu programlar aşağıdaki konularda güncel ve doğru bilgileri sağlamalıdır:

a. Dopingün sporun etik değerlerine zararı

b. Dopingün yaratacağı sağlık sorunları

2. Sporcuyu ve sporcuyu destek personeli için, özellikle ön eğitim, eğitim ve öğretim programlarında yukarıdakilere ek olarak, aşağıdaki konularda güncel ve doğru bilgileri sağlamalıdır:

a. Doping kontrol prosedürleri;

b. Anti-doping konusunda sporcunun hak ve sorumlulukları. Bunlara, Yasaya dair bilgiler, ilgili spor dallarının anti-doping politikaları, anti-doping kuruluşları ve anti-doping kural ihlali yapmanın muhtemel sonuçları dahildir;

c. Yasaklı madde ve yöntemlerin listesi ile tedavi amaçlı kullanım ayrıcalıkları;

d. Gıda takviyeleri.

Madde 20- Profesyonel davranış kuralları

Taraf Devletler, ilgili ehil profesyonel federasyon/birlik ve kurumları, Yasaya uygun olarak, sporda anti-dopinge bağlantılı etik, başarılı uygulamalar ve uygun davranış kurallarının oluşturulması ve yürütülmesi konularında teşvik edeceklerdir.

Madde 21- Sporcuların ve sporcuyu destek personelinin dahil edilmesi

Taraf Devletler, kendi imkânları dahilinde, sporcuların ve sporcuyu destek personelinin, spor ve diğer ilgili kuruluşların anti-doping çalışmalarına aktif katılımlarını destekleyecekler ve spor kurumlarını da kendi yetkilerinde aynısını yapmaya teşvik edeceklerdir.

Madde 22- Spor kurumları ve anti-doping konusunda sürekli eğitim ve öğretim

Taraf Devletler, madde 19'da açıklanan konular dahilinde, sporcuları ve sporcuyu destek personeli, sürekli eğitim ve öğretime almaları hususunda spor kurumları ve anti-doping kuruluşlarını teşvik edeceklerdir.

Madde 23- Eğitim ve öğretimde işbirliği

Taraf Devletler işbirliği içinde olacaklar ve etkin anti-doping programları konusunda birbirleri ve ilgili kurumlar ile, uygun/gerekli görüldüğünde, bilgi, deneyim ve tecrübelerini paylaşacaklardır.

V. Araştırma

Madde 24- Anti-doping konusunda araştırmanın teşviki

Taraf Devletler, kendi imkânları doğrultusunda, spor kurumları ve diğer ilgili kurumlarla işbirliği içinde aşağıdaki konularda anti-doping araştırmalarını teşvik ederek geliştirme sorumluluğunu üstlenirler:

- Önleme, yöntem tespiti, davranış ve sosyal yönleri, dopingin yaratacağı sağlık sorunları;
- Kişinin karakterini de göz önüne alarak, bilime dayalı psikolojik ve fizyolojik eğitim programları planlamak üzere yöntem ve araçlar;
- Bilimsel gelişmelerin sonucunda ortaya çıkan tüm madde ve yöntemlerin kullanımı.

Madde 25 - Anti-doping araştırmasının doğası

Madde 24'te açıklandığı üzere, bir anti-doping araştırması geliştirirken, Taraf Devletler aşağıdakileri garantilerler:

- Araştırma, uluslararası kabul gören etik uygulamalara uymalıdır;
- Araştırma, sporculara yasaklı madde ve yöntem tatbik edilmesini önlemelidir;
- Araştırma ancak, anti-doping araştırması sonuçlarının kötüye kullanımını ya da doping uygulamak üzere kullanımı engelleyecek yeterli tedbirler alındığı takdirde üstlenilmelidir.

Madde 26- Anti-doping araştırması sonuçlarının paylaşılması

Ulusal ve uluslararası hukuka uygun olarak Taraf Devletler, uygun/gerekli görüldüğünde, anti-doping araştırma sonuçlarını diğer Taraf Devletler ve WADA ile paylaşacaklardır.

Madde 27- Spor bilimi araştırması

Taraf Devletler:

- Bilimsel ve tıbbi kurumların, Yasanın prensiplerine uygun olarak spor bilimi araştırması yapmalarını teşvik ederler;
- Spor kurumları ve sporcu destek personelini, kendi salahiyetlerinde, Yasaya uygun olarak spor bilimi araştırmalarını uygulamaları için teşvik ederler.

VI. Sözleşmenin uygulanmasının takibi

Madde 28- Taraflar Kongresi

1. Bu sözleşme ile Taraflar Kongresi oluşturulmuştur. Taraflar Kongresi, bu Sözleşmenin idari birimi olacaktır.

2. Taraflar Kongresi iki yılda bir olağan oturumunda toplanacaktır. Karar verildiği takdirde ya da Taraf Devletlerin üçte birinin talebi ile olağanüstü toplanabilir.

3. Her Taraf Devletin Taraflar Kongresinde 1 oy hakkı olacaktır.

4. Taraflar Kongresinin kendi Prosedür Kuralları olacaktır.

Madde 29 - Taraflar Kongresinin danışma kurulu ve gözlemcileri

Dünya Anti-doping Ajansı, Taraflar Kongresine danışma kurulu olarak davet edilecektir. Uluslararası Olimpiyat Komitesi, Uluslararası Paralimpik Komite, Avrupa Konseyi ve Beden Eğitimi ve Spor Hükümetlerarası Komitesi (CIGEPS) gözlemci olarak davet edileceklerdir. Taraflar Kongresi, diğer ilgili organizasyonları da gözlemci olarak davet edebilir.

Madde 30 - Taraflar Kongresinin görevleri

1. Sözleşmenin diğer şartlarında açıklananların yanı sıra, Taraflar Kongresinin görevleri aşağıdaki şekilde olacaktır:

- a. Sözleşmenin amaçlarına katkı sağlamak;
  - b. Dünya Anti-doping Ajansı ile ilişkileri tartışmak ve Ajansın yıllık çekirdek bütçesine fon sağlama mekanizması üzerinde çalışmak. Taraf olmayan devletler de tartışmaya davet edilebilirler;
  - c. Madde 18 uyarınca, Gönüllü Katılım Fonu kaynaklarının kullanımına ilişkin bir planı onaylamak;
  - d. Taraf Devletlerin, madde 31 uyarınca sunmuş oldukları raporları incelemek;
  - e. Madde 31 uyarınca, anti-doping sisteminin geliştirilmesi konusunda Sözleşmeye uyulup uyulmadığının takibini düzenli olarak incelemek. Madde 31'in ötesine geçen her türlü gözlem mekanizması ya da tedbir, madde 17'de açıklandığı şekliyle Gönüllü Katılım Fonu kanalından mali olarak desteklenecektir;
  - f. Sözleşmedeki taslak değişiklikleri onaylanmak üzere incelemek;
  - g. Sözleşmenin 34. maddesi uyarınca, Dünya Anti-doping Ajansı tarafından onaylanan Yasaklı Liste ve Tedavi Amaçlı Kullanım Ayrıcalığı verme hususundaki değişiklikleri onay için incelemek;
  - h. Bu Sözleşme çerçevesinde, Taraf Devletler ve Dünya Anti-doping Ajansı arasındaki işbirliğini tanımlamak ve yürütmesini sağlamak;
  - i. Her oturumunda, Dünya Anti-doping Ajansından, Yasanın uygulanmasına ilişkin incelenmesi üzere rapor istemek;
2. Taraflar Kongresi, görevlerini icra ederken, diğer hükümetler arası birimler ile işbirliği içine girebilir.

Madde 31- Taraflar Kongresine sunulan ulusal raporlar

Taraf Devletler, her iki yılda bir Taraflar Kongresine, Sekretarya aracılığı ile UNESCO'nun resmi dillerinden birini kullanarak, bu Sözleşmenin şartlarına uymak amacı ile kendileri tarafından alınmış olan ilgili tedbirler hakkında tüm bilgileri vereceklerdir.

Madde 32 - Taraflar Kongresi Sekretaryası

1. Taraflar Kongresi Sekretaryası, UNESCO Genel Direktörü tarafından kurulacak/teçhiz edilecektir.

2. Taraflar Kongresinin talebi üzerine UNESCO Genel Direktörü, Taraflar Kongresince karar verildiği şekilde Dünya Anti-doping Ajansı hizmetlerini mümkün olan en yaygın şekilde kullanacaktır.

3. Sözleşmeye ilişkin hizmet giderleri için UNESCO bütçesinden fon sağlanacaktır. Bu fon, uygun düzeyde mevcut kaynaklar, madde 17 altında bahsi geçen Gönüllü Katılım Fonu ya da iki yılda bir belirlenecek şekilde her ikisinden de sağlanacaktır. Sekretarya için bütçeden ayrılan fon minimal düzeyde olacaktır. Yeterince anlaşılması gereken bir durum vardır ki; o da, Sözleşmeyi desteklemek için bağışta bulunulmalıdır.

4. Sekretarya, Taraflar Kongresinin dokümantasyonunu hazırlamanın yanı sıra, toplantıların taslak gündemini hazırlayacak ve kararların uygulanmasını garantileyecektir.

Madde 33- Değişiklikler

1. Her Taraf Devlet yazılı olarak UNESCO Genel Direktörüne başvurarak, bu Sözleşmeye dair değişiklikler yapılmasını talep edebilir. Genel Direktör, bu talebi tüm Taraf Devletlere iletir. Talebin iletildiği tarihten itibaren 6 ay içinde Taraf Devletlerin en az yarısı onayını verirse, Genel Direktör, bu talebi Taraflar Kongresinin bir sonraki oturumunda gündeme getirir.

2. Değişiklikler, Taraflar Kongresinde mevcut Taraf Devletlerin üçte ikilik oy çoğunluğu ile kabul edilir.

3. Sözleşmeye dair değişiklikler kabul edildikten sonra, tasvip, onay, tasdik veya kabul edilmesi üzere Taraf Devletlere gönderilir.

4. Anlaşmayı tasvip eden, onaylayan, tasdik eden ya da kabul eden Taraf Devletler için bu Sözleşmeye ilişkin değişiklikler, Taraf Devletlerin üçte ikisi tarafından, bu maddenin 3. paragrafında bahsi geçen belgelerin tevdi edilmesinden 3 ay sonra yürürlüğe girecektir. Böylece, bir değişikliği tasvip eden, onaylayan, tasdik eden ya da kabul eden her Taraf Devlet için söz konusu değişiklik, Taraf Devletin tasvip, onay, tasdik ya da kabul belgesini tevdi etmesinden 3 ay sonra yürürlüğe girecektir.

5. Bu maddenin 4. paragrafı uyarınca değişikliklerin yürürlüğe girmesinden sonra bu Sözleşmeye taraf olan bir Devlet farklı bir niyeti olduğunu ifade etmediği sürece:

a. Değişiklik yapılmış şekli ile Sözleşmeye taraf olur,

b. Değişiklikleri kabul etmemiş herhangi bir Taraf Devlet gibi değişmemiş Sözleşmeye taraf olur.

Madde 34- Sözleşme Ek'ine (Annex) ilişkin özel değişiklik prosedürü

1. Eğer Dünya Anti-doping Ajansı, Yasaklı Listeyi ya da Tedavi Amaçlı Kullanım Ayrıcılığı verme standartlarını değiştirirse, UNESCO Genel Direktörüne yazılı olarak bu değişiklikleri bildirir. Genel Direktör bu değişiklikleri, Sözleşmenin ilgili Ek'i (Annex) için önerilen teklifler olarak Taraf Devletlere derhal bildirir. Ek'e (Annex) ilişkin değişiklikler, ya Taraflar Kongresinin bir oturumunda ya da yazılı istişare ile onaylanacaktır.

2. Taraf Devletler, ya yazılı istişare durumunda teklif edilen değişikliğe Genel Direktörün bildirisinden sonra 45 gün içinde yine yazılı olarak itirazda bulunurlar ya da Taraflar Kongresi oturumunda itirazda bulunurlar. Eğer Taraf Devletlerin üçte ikisi itirazda bulunmazsa, teklif edilen değişiklik Taraf Devletlerce kabul edilmiş farz edilir.

3. Taraflar Kongresince onaylanmış olan değişiklikler, Taraf Devletlere Genel Direktör tarafından bildirilir. Herhangi bir Taraf Devlet bildirdiden itibaren 45 gün içinde Genel Direktöre bu değişiklikleri onaylamadığını iletmemişse, değişiklikler 45 gün sonra yürürlüğe girer.

4. Genel Direktöre, onaylanan değişikliği kabul etmediğini bildirmiş olan bir Taraf Devlet, önceki paragraflara istinaden Ek'in (Annex) değişmemiş haline bağlı kalır.

VII. Nihai şartlar/maddeler

Madde 35- Federal ya da üniter olmayan anayasal sistemler

Federal ya da üniter olmayan anayasal sisteme sahip Taraf Devletler için aşağıdaki şartlar geçerli olacaktır:

a. Bu Sözleşmenin şartları uyarınca, federal ya da merkezi teşrii kuvvetin yasal yetki alanındaki uygulamalar ile federal ya da merkezi hükümetin zorunlulukları, federal olmayan Taraf Devletlerinin ile aynı olacaktır,

b. Bu Sözleşmenin şartları uyarınca, Federasyon tarafından anayasal sistemde yasal tedbirler alınması zorunlu kılınmayan özel statüye tâbi Devlet, vilayet, eyalet ya da kantonların yetki alanındaki uygulamalar için Federal hükümet bu Devlet, vilayet, eyalet ya da kantonların yetkili otoritelerini, bahsi geçen şartları tavsiye kararları şeklinde onaylamaları üzere bilgilendirir.

Madde 36- Tasvip, onay, tasdik ya da kabul

Bu Sözleşme, UNESCO Üye Devletleri tarafından ilgili yasal prosedürleri uyarınca, tasvip edilecek, onaylanacak, tasdik edilecek ya da kabul edilecektir. Tasvip, onay, tasdik ya da kabul belgeleri, UNESCO Genel Direktörüne tevdi edilecektir.

Madde 37- Yürürlüğe koyma

1. Bu Sözleşme, otuzuncu tasvip, onay, tasdik ya da kabul belgesinin tevdi edilme tarihinden 30 gün geçtikten sonra müteakip ayın ilk günü yürürlüğe girer.

2. Kendisini bağlayacak onayı veren herhangi bir Devlet için Sözleşme, tasvip, onay, tasdik ya da kabul belgesinin tevdi edilme tarihinden 30 gün geçtikten sonra müteakip ayın ilk günü yürürlüğe girer.

Madde 38- Sözleşmenin bölgesel yayılması

1. Tasvip, onay, tasdik ya da kabul belgesini tevdi ederken her Devlet uluslararası ilişkilerinden sorumlu oldukları bölge ya da bölgeleri belirlerler ve hangi bölgede Sözleşmenin uygulanacağını açıklarlar.

2. Herhangi bir Taraf Devlet, ileriki bir tarihte, UNESCO'ya bir deklarasyon sunarak, bu Sözleşmenin uygulanacağı diğer bölgeleri belirtebilir. Bu bölgeye ilişkin olarak Sözleşme, deklarasyonun tevdi edilen kişinin belgeyi alım tarihinin üzerinden 30 gün geçmesinden sonra müteakip ayın ilk günü yürürlüğe girer.

3. Yukarıdaki iki paragrafta istinaden verilen tüm deklarasyonlar, ilgili deklarasyonda belirtilen bölge hususunda, UNESCO'ya sunulan bir bildiri ile geri çekilebilir. Bu tür bir geri çekme, bildirin tevdi edilen kişinin belgeyi alım tarihinin üzerinden 30 gün geçmesinden sonra müteakip ayın ilk günü yürürlüğe girer.

Madde 39- Reddetmeler/çekilmeler

Her Taraf Devlet bu Sözleşmenin feshini ihbar edebilir. Fesih ihbarı, UNESCO Genel Direktörüne yazılı olarak tevdi edilecektir. Çekilme, ihbar belgesinin alınmasının ardından 6 ay geçtikten sonra müteakip ayın ilk günü yürürlüğe girer. Çekilme yürürlüğe girene kadar Taraf Devlet mali zorunluluklarını yerine getirmeye devam etmelidir.

Madde 40- Tevdi edilen kişi

UNESCO Genel Direktörü, bu Sözleşmenin ve muhtemel değişikliklerinin tevdi edilen kişisi olmaktadır. Tevdi edilen kişi olarak, UNESCO Genel Direktörü bu Sözleşmenin Taraf Devletlerini ve Organizasyonun diğer Üye Devletlerini aşağıdakiler hususunda bilgilendirir:

- a. Herhangi tasvip, onay, tasdik veya kabul belgesinin tevdi edilmesi;
- b. Madde 37 uyarınca bu Sözleşmenin yürürlüğe giriş tarihi;
- c. Madde 31'in şartlarına uygun olarak hazırlanan raporlar;
- d. Madde 33 ve 34 uyarınca Sözleşme ya da Ek'ine (Annex) dair herhangi bir değişiklik ve değişikliğin yürürlüğe girme tarihi;
- e. Madde 38 uyarınca herhangi bir deklarasyon ya da bildiri;
- f. Madde 39 uyarınca yapılan herhangi bir ihbar ve hangi tarihte yürürlüğe gireceği;
- g. Sözleşmeye dair herhangi diğer eylem, bildiri veya ileti.

Madde 41- Kayıt

Birleşmiş Milletler Antlaşması Madde 102'ye uygun olarak, bu Sözleşme UNESCO Genel Direktörünün talebi ile Birleşmiş Milletler Sekreteryasına kayıt edilecektir.

Madde 42- Metinlerin orijinallığı

1. Ekleri (Annexes) dahil bu Sözleşme, Arapça, Çince, İngilizce, Fransızca, Rusça ve İspanyolca dillerinde yazılmıştır. Altı metin de eşit derecede orijinaldir.

2. Bu Sözleşmenin ilaveleri (Appendices) de Arapça, Çince, İngilizce, Fransızca, Rusça ve İspanyolca dillerinde yazılmıştır.

Madde 43- Sınırlayıcı şartlar

Mevcut Sözleşmenin amaç ve hedeflerine uymayan hiçbir sınırlayıcı şarta izin verilmeyecektir.

EK-1 (ANNEX-1)

DÜNYA ANTI-DOPİNG YASASI
2005 YASAKLI LİSTESİ
ULUSLARARASI STANDART

Yasaklı Liste resmi metni Dünya Anti-doping Ajansı (WADA) tarafından sağlanacaktır ve İngilizce ve Fransızca olarak yayınlanacaktır. İngilizce ve Fransızca versiyonları arasından herhangi bir uyumsuzluk olursa, İngilizce versiyonu geçerli olacaktır.

Bu liste, 1 Ocak 2005 tarihinden itibaren yürürlüğe girecektir.

2005 YASAKLI LİSTESİ

DÜNYA ANTI-DOPİNG YASASI

1 Ocak 2005'ten itibaren geçerlidir

Tüm ilaçların kullanımı, tıbbi gerekçeler ile sınırlı olmalıdır.

HER HALÜKÂRDA (YARIŞMA İÇİ VE YARIŞMA DIŞI) YASAK OLAN MADDELER:

YASAKLI MADDELER

S1. ANABOLİK AJANLAR

Anabolik ajanların kullanımı yasaktır.

1. Anabolik Androjenik Steroidler (AAS)

(a) Eksojenler* AAS aşağıdakileri içerir:

18 α -homo-17- β -hidroksiest-4-en-3-on; bolasteron; boldenon; boldion; kalusteron; klobetol; danazol dihidroklormetiltestosteron; delta-1 androsten-3; 17-dion; delta 1-androstenediol; delta 1-dihidro-testosteron; drostanolon; etilestrenol; fluoksimesteron; formebolon; furazabol; gestrinon; 4-hidroksitestosteron; 4-hidroksi-19-nortestosteron; mestenolon; mesterolon; metenolon; metandienon; metandriol; metildienolon; metiltrienolon; metilttestosteron; miboleron; nandrolon; 19-norandrostendiol; 19-norandrostendion; norboleton; norklostebol; noretandrolon; oksabolon; oksandrolon; oksimesteron; oksimetolon; kuinbolon; stanozolol; stenbolon; tetrahydrogestrinon; trenbolon ve diğer benzeri kimyasal ve biyolojik etkili maddeler.

(b) Endojenler** AAS;

Androstenediol (androst-5-en-3 β , 17 β -diol); androstenedion (androst-4-en-3, 17-dion); dehidrofiandrosteron (DHEA); dihidrotestosteron; testosteron ve aşağıdaki metabolitler ve izomerler: 5 α -androston-3 α , 17 α -diol; 5 α -androston-3 α , 17 β -diol; 5-androston-3 β , 17 α -diol; 5 α -androston-3 β , 17 β -diol; androst-4-en-3 α , 17 α -diol; androst-4-en-3 α , 17 β -diol; androst-4-en-3 β , 17 α -diol; androst-5-en-3 α , 17 α -diol; androst-5-en-3 α , 17 β -diol; androst-5-en-3 β , 17 α -diol; 4-androstenediol (androst-4-en-3 β , 17 β -diol); 5-androstenedion (androst-5-en-3, 17 dion); epidihidrotestosteron; 3 α hidroksi-5 α -androston-17 -one; 3-hidroksi-5 α -androston-17 -one; 19-norandrosteron; 19-noretikolanolon.

Vücudun yukarıda listelenen Yasaklı Maddelerden birisini doğal olarak üretme yeteneğine sahip olduğu durumlarda; bir sporcunun numunesindeki yasaklı madde konsantrasyonu, metaboliti, belirleyicisi ya da ilgili diğer oran(lar) normal insanda bulunan değer sırasından fazla sapağa gösterir.

riyorsa, bunun normal endojen ürün ile uyumlu olması olası değildir, o zaman numune yasaklı maddeyi ihtiva ediyor olarak kabul edilir. Sporcu, yasaklı madde derişimi, metaboliti, belirleyicisi ya da ilgili diğer oran(tar)ın fizyolojik ya da patolojik şartlara istinaden ortaya çıktığını kanıtlar ise, o zaman bir numune Yasaklı Madde içeriyor olarak kabul edilmez. Her halükârda ve her türlü derişimde laboratuvar, eğer güvenilir analitik yöntemler kullanarak Yasaklı Maddenin egzojen kökene sahip olduğunu gösterebilirse vakayı Aleyhte Analitik Bulgu olarak rapor eder.

Eğer laboratuvarın sonucu kesin/kanıtlayıcı değilse ve yukarıdaki paragrafta bahsi geçen herhangi bir derişime rastlanmamışsa, ancak ciddi emareler varsa, ilgili anti-doping kuruluşu, daha detaylı bir incelemeye girebilir, örneğin, Muhtemel Yasaklı Madde kullanımına ilişkin referans steroid profilleri ile karşılaştırma yapmak gibi.

Laboratuvarın, güvenilir analitik yöntemlere dayalı olarak Yasaklı Maddenin egzojen kökene sahip olduğunu göstermiş ve vakayı Aleyhte Analitik Bulgu olarak rapor etmiş olduğu durumlar haric, eğer laboratuvar T/E oranını 1'e 4'ten daha yüksek olarak rapor ettiyse, oranın fizyolojik ya da patolojik olup olmadığını belirlemek için ileri araştırmalar yapılmalıdır.

Bir inceleme, önceki ve/veya müteakip testlerin incelenmesini içerir. Eğer önceki testler mevcut değilse, sporcu 3 ay içinde habersiz olarak en az 3 kez teste alınır.

Eğer sporcu inceleme döneminde işbirliğinden kaçarsa, sporcunun numunesinin Yasaklı Madde içerdiği kabul edilir.

2. Aşağıdakiler dahil, fakat bunlarla sınırlı olmamak kaydıyla, diğer Anabolik ajanlar

Klenbuterol, zeranol, zilpaterol

Bu bölümde açıklayıcı olması amacı ile:

* "egzojen", vücudun doğal olarak üretmesi imkansız olan maddelerdir.

** "endojen", vücudun doğal olarak üretebildiği maddelerdir.

S2. HORMONLAR VE İLGİLİ MADDELER

Aşağıdaki maddeler ve benzer kimyasal yapıya veya biyolojik etkiye sahip diğer maddeler ile bunların etkilerini taklit eden/gösteren maddelerin kullanımı yasaktır:

1. Eritropoitein (EPO)
2. Büyüme Hormonu (hGH), insülin-benzeri büyüme faktörü (IGF-1), Mechano büyüme faktörleri (MGFs);
3. Gonadotropin (Lh, hcG);
4. İnsülin;
5. Kortikotropin.

Sporcu, konsantrasyonun fizyolojik ya da patolojik nedenlere bağlı olduğunu kanıtlamadığı sürece, sporcunun numunesindeki madde konsantrasyonu, metaboliti, belirleyicisi ya da ilgili diğer oran(tar) normal insanda bulunan değer sırasından saparsa, bunun normal endojen ürün ile uyumlu olması olası değildir, o zaman numune yasaklı maddeyi (yukarıdaki listedekiler) ihtiva ediyor olarak kabul edilir.

Listeye dahil olan hormonun kimyasal yapısı, biyolojik etkisi, teşhissel belirleyicisi veya serbest kalma faktörü ile aynı özelliklere sahip, diğer maddelerin varlığı ya da teşhis edilen maddenin egzojen kökene sahip olduğunu belirten diğer bulgular Aleyhte Analitik Bulgu olarak rapor edilir.

S3. BETA- 2 AGONİSTLER

Tüm Beta-2 agonistler, D- ve L- izomerleri dahil, yasaktır. Kullanımları, Tedavi Amaçlı Kullanım Ayrıcalığını gerektirir.

İstisnaî olarak, formoterol, salbutamol, salmeterol ve terbutalin, astımı ve egzersiz nedenli astımı önlemek/tedavi etmek için nefes yolu ile alındığında, kısaltılmış Tedavi Amaçlı Kullanım Ayrıcalığı belgesi gerektirmektedir.

Tedavi Amaçlı Kullanım Ayrıcalığı verilmesine rağmen, laboratuvar bir salbutamol derişimini 1000 ng/mL'den daha yüksek rapor ederse, bu durum Aleyhte Analitik Bulgu olarak kabul edilir. Sporcunun, bu anormal durumun, alınmış salbutamolun tedavi amaçlı kullanımı sonucunda ortaya çıktığını kanıtlaması gerekir.

S4. ANTI-ESTROJENİK FAALİYETLİ AJANLAR

Aşağıdaki anti-astrojenik madde sınıfları yasaklanmıştır.

1. Aminoglutetimid, anastrozol, egzemestan, formestan, letrozol, testolakton içeren ancak bunlarla sınırlandırılmayan Aromataz inhibitörler.

2. Raloksifen, tamoksifen, toremifen içeren ancak bunlarla sınırlandırılmayan estrogen reseptör modulatörler (SERMs).

3. Fulvestrant klomifen, siklofenil içeren ancak bunlarla sınırlandırılmayan diğer anti-östrojenikler.

S5. DİYÜRETİKLER (İDRAR SÖKTÜRÜCÜLER) VE DİĞER SİLCİLER

Diyüretikler ve diğer silciler yasaktır.

Aşağıdaki maddeleri içeren ancak bunlarla sınırlandırılmayan silciler:

Epitestosteron, probenesid, alfa-redüktaz inhibitörler (örneğin finasterid, dutasterid) ve plazma genişleticiler (örneğin, albümin, dekstran, hidroksi etil nişasta)

Diyüretiklere aşağıdakiler dahildir.

Asetozolamid, amilorid, bumetanid, kanrenon, klortalidon, etakrinik asit, furosemid, indapamid, matolazon, spironolakton, tiazid (örneğin; bendroflumetiazid, klorotiazid, hidroklorotiazid) , triamtereri ve diğer benzer kimyasal ve biyolojik etkili maddeler.

Eğer sporcunun idrarında diyüretik, eşik ya da alt eşik düzeyde Yasaklı Madde(ler) içeriyorsa, o zaman Tedavi Amaçlı Kullanım Ayrıcalığı geçerli sayılmaz.

YASAKLI YÖNTEMLER

M1. OKSİJEN TRANSFERİNİN ARTIRIMI

Aşağıdakiler yasaklanmıştır:

a. Tıbbî tedavi dışında, otolog, homolog ya da heterolog kan kullanımı veya herhangi kökünde kırmızı kan hücresi ürünleri kullanımı dahil olmak üzere kan dopingi yapmak.

b. Perflurokemikal, efaproksiral (RSR 13) ve modife edilmiş hemoglobin ürünleri dahil (örneğin hemoglobine dayalı kan değişimi, mikro-kapsüllenmiş hemoglobin ürünleri) fakat bunlarla sınırlı kalmamak kaydıyla, oksijen alımı, taşınması ya da dağıtımdaki yapay artış.

M2. KİMYASAL VE FİZİKSEL MANİPÜLASYON

Aşağıdakiler yasaktır:

Doping kontrolünde alınan numunelerin bütünlüğü ve geçerliliğini değiştirmek üzere tahrifat yapmak ya da teşebbüs etmek.

Bunlara, damar içine zerk etme*, kateterizasyon ve idrar değiştirme dahildir ancak bunlarla sınırlı değildir.

*Kurallara uygun akut tıbbi tedavi haricinde, damar içine zerk etme yasaktır.

M3. GEN DOPİNGİ

Sporcu performans kapasitesini artıracak hücreler, genler, genetik elementler ya da gen ifadesi değişiminin tedavi amaçlı olmayan kullanımı yasaktır.

YARIŞMA-İÇİ YASAKLI MADDE VE YÖNTEMLER

Yukarıda bahsi geçen S1 - S5 ve M1-M3 arası kategorilere ek olarak aşağıdaki kategoriler yarışma içinde yasaklanmıştır:

YASAKLI MADDELER

S6. UYARICILAR

Aşağıdaki uyarıcılar, ilgili D- ve L - izomerleri dahil yasaktır.

Adrafinil, amfepramon, amfetamin, amfetaminil, amifenazol, benzfetamin, bromantan, dimetilamfetamin, efedrin**, etilamfetamin, efilefrin, famprofazon, fendimetrazin, fenetilin, fenfluramin, fenkamfamin, fenkamin, fen metrazin, fenproporeks, fentermine, furenoreks, karfedon, katin*, klo-benzoreks, kokain, mafenoreks, mefentermin, mesokarb, metamfetamin, metilamfetamin, metilefedrin**, metilendioksiamfetamin, metilendioksi-metamfetamin, metilfenidet, modafnil, nikatamin, norfenfluramin, parafidroksanfetamin, pemolin, prolintan, selegilin, striknin ve benzeri kimyasal yapıya ve biyolojik etkilere*** sahip diğer maddeler.

* Katin, idrardaki konsantrasyonu mililitre başına 5 mikrogramdan fazla ise yasaktır.

** Efedrin ve metilefedrinin her biri, idrardaki konsantrasyonu mililitre başına 10 mikrogramdan fazla ise yasaktır.

***2005 İzleme Programına dahil edilen maddeler (bupropiyon, kafein, fenilefrin, fenilpropamolamin, pipradrol, pseudoefedrin, sinefrin) Yasaklı madde olarak kabul edilmezler.

Not: Lokal anestezi ajanlarla birleştirilmiş adrenalin veya adrenalinin lokal kullanımı (örn. nasal,oftalmolijik) yasaklı değildir.

S7. NARKOTİKLER

Aşağıdaki narkotikler yasaklanmıştır:

Buprenorfin, dekstromoramid, diamorfin (heroin), fentanil ve türevleri, hidromorfin, metadon, morfin, oksikodon, oksimorfon, pentazosin, petidin.

S8. KANNABİNOİDLER

Kannabinoidler (örneğin, haşhaş, maruana) yasaklanmıştır.

S9. GLUKOKORTİSTEROİDLER

Ağız yolu ile, rektal, damardan ya da kasiçi kullanılan glukokortisteroidler yasaktır. Kullanımları, Tedavi Amaçlı Kullanım Ayrıcalığı onayı gerektirir.

Diğer tüm alım şekilleri, kısaltılmış Tedavi Amaçlı Kullanım Ayrıcalığı gerektirir.

Dermatolojik hazır ilaçlar yasak değildir.

BELİRLİ SPOR DALLARINDA YASAK OLAN MADDELER

P1. ALKOL

Alkol, aşağıdaki sporlarda, sadece yarışma esnasında yasaktır. Teşhis, nefes ve/veya kan analizi ile yapılacaktır. Her spor dalı için doping ihlali eşiği parantez içinde belirtilmiştir:

Havacılık Sporları (FAI)	(0.20 g/L)	
Okçuluk (FITA)	(0.10 g/L)	
Otomobil Sporları (FIA)	(0.10 g/L)	
Bilardo (WCBS)	(0.20 g/L)	
Gülle Yuvarlama Sporu (CMSB)	(0.10 g/L)	
Karate (WKF)	(0.10 g/L)	
Modern Pentatlon (UIPM)	(0.10 g/L)	Atıcılığı içeren disiplinler için
Motosiklet (FIM)	(0.00 g/L)	
Kayak (FIS)	(0.10 g/L)	

P2. BETA-BLOKERLER

Aksi belirtilmedikçe, Beta-blokerler, aşağıdaki spor dallarında sadece yarışma içinde yasaklanmıştır.

- Havacılık Sporları (FAI)
- Okçuluk (FITA) (Yarışma dışında da yasaktır)
- Otomobil Sporları (FIA)
- Bilardo (WCBS)
- Yarış Kızağı (FIBT)
- Gülle Yuvarlama Sporu (CMSB)
- Briç (FMB)
- Satranç (FIDE)
- Curling (Buz Topacı) (WCF)
- Cimnastik (FIG)
- Modern Pentatlon (UIPM) - Atıcılık içeren disiplinlerde
- Motosiklet (FIM)
- Dokuz Labut Bowling (FIQ)
- Yelken (ISAF) Yarışmada sadece dümençi için
- Atıcılık (ISSF) (Yarışma dışında da yasaktır)
- Kayak (FIS) Kayaklı atlama ve serbest stil snow-board
- Yüzme (FINA) Atlama ve senkronize yüzme
- Güreş (FILA)

Aşağıdakileri içeren ancak bunlarla sınırlı olmayan Beta blokerler:

Asebutolol, alprenolol, atenolol, betaksolol, bisoprolol, bunolol, karteolol, karvedilol, seliprolol, esmolol, labetalol, levobunolol, metipranolol, metoprolol, nadolol, oksprenolol, pindolol, propranolol, sotalol, timolol ve benzer bileşikler.

BELİRTİLMİŞ MADDELER*

Belirtilmiş maddeler* aşağıdadır:

Efedrin, L-metilamfetamin, metilefedrin

Kannabinoidler

Klenbuterol hariç tüm beta-2 agonistler

Probenesid

Tüm glukokortikosteroidler

Tüm beta blokerler

Alkoller

* "Yasaklı Liste, genel olarak tıbbi ürünlerin içinde bulunmalarından dolayı istenmeyen anti-doping ihlallerine elverişli olan veya doping maddesi olarak kötü amaçla kullanılabilen belirtilmiş maddeleri tanımlayabilir. Bu tür bir kullanımı içeren doping ihlali, "... Sporcu belirtilen maddeyi spor performansını artırmak amacı ile kullanmadığını kanıtlar..." şartı ile sporcuya verilecek cezada indirim ile sonuçlanabilir."

EK II (ANNEX II)

TEDAVİ AMAÇLI KULLANIM AYRICALIĞI VERMEK İÇİN STANDARTLAR

Dünya Anti-doping Ajansı (WADA) "TEDAVİ AMAÇLI KULLANIM AYRICALIĞI VERMEK İÇİN STANDARTLAR" dan alıntı; 1 Ocak 2005 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

4.0 Tedavi Amaçlı Kullanım Ayricalığı vermek için kriter

Tedavi Amaçlı Kullanım Ayricalığı (TAKA) sporcuya, Yasaklı Listede yer alan Yasaklı bir Madde veya Yasaklı bir Metodu kullanma izni verir. TAKA için başvuru, Tedavi Amaçlı Kullanım Ayricalığı Komitesi (TAKAK) tarafından incelenir. TAKAK, bir Anti-doping kuruluşu tarafından görevlendirilecektir. Ayricalık, sadece aşağıdaki kriterlere kesin uyulması kaydı ile verilebilir:

[Yorum: Bu standart, Yasaya uygun olarak ve Yasada tanımlandığı şekli ile tüm sporcular için geçerlidir. Örneğin, engelsiz sporcular ve engelli sporcular. Bu standart sporcunun şartlarına göre uygulanacaktır. Örneğin, engelli bir sporcu için verilen ayrıcalık, başka bir sporcu için uygun olmayabilir]

4.1 Bir sporcu, bir müsabakaya katılmadan en az 21 gün önce TAKA için başvurusunu sunmalıdır.

4.2 Eğer akut ya da kronik bir tıbbi durumun tedavi edildiği süreçte Yasaklı Madde ya da Yöntem kullanılmak zorunda ise, sporcunun sağlığında belirgin bir iyileşme görülmesi gerekir.

4.3 Yasaklı Madde ya da Yöntemin tedavi amaçlı kullanımının, sporcunun meşru/kurallar dahilinde tedavisini müteakip normal sağlık koşullarına dönmelerinin yanı sıra performans artırıcı herhangi bir etki yaratmaması gerekir. Herhangi endojen hormon düzeyini "düşük-normal" seviyeye çıkarmak için Yasaklı Madde ya da Yöntemin kullanımı kabul edilebilir tedavi amaçlı müdahale değildir.

4.4 Bunun dışında Yasaklı Madde ya da Yöntemin kullanımına dair makul tedavi amaçlı bir alternatif yoktur.

4.5 Yasaklı Madde ya da Yöntemin farklı şekilde kullanımının nedeni, Yasaklı Listeden herhangi bir maddenin daha önceden, tamamen ya da kısmen, tedavi amaçlı olmayan kullanımı olamaz.

4.6 TAKA, belgeyi veren birim tarafından aşağıdaki koşullarda iptal edilebilir:

a. Sporcu, ayrıcalığı veren anti-doping kuruluşu tarafından ortaya koyulan herhangi bir gereklilik ya da şartta tamamen uymadıysa;

b. TAKA'nın verilmiş olduğu dönem sona ermişse;

c. sporcuya, TAKA'sının anti-doping kuruluşu tarafından geri çekildiği bildirilmişse;

[Yorum: Her TAKA'nın TAKAK tarafından tespit edilmiş bir geçerlilik süresi vardır. TAKA'nın iptal edildiği ya da süresinin dolmuş olduğu fakat hala o maddenin sporcunun vücudunda bulunduğu dönemler olabilir. Bu durumlarda, aleyhte bulgunun ön incelemesini yapan anti-doping kuruluşunun, ilgili madde ile TAKA'nın bitiş süresi ya da geri alınma nedeni arasındaki bağlantıyı göz önüne alması gerekmektedir.]

4.7 Bir TAKA başvurusu, aşağıdaki durumlar hariç, geriye dönük onay için göz önüne alınmaz:

a. Acil müdahalelerde ya da akut tıbbi durumun tedavisi gerekli olduğunda; ya da

b. İstisnai durumlardan dolayı, doping kontrolü öncesinde başvuru yapılması için yeterli zaman veya imkân olmaması ya da TAKAK'ın değerlendirecek yeterli zamanı olmaması durumunda.

[Yorum: Bir TAKA başvurusu yapılmadan önce, Yasaklı madde veya Yöntemin farklı kullanımının bildirilmesini gerektiren tıbbi acil ya da akut durum olması pek olası değildir. Aynı şekilde, çok yakın zamanda gerçekleştirilecek yarışmalardan dolayı bir başvurunun hızlandırılmış incelenmesi de pek rastlanan bir durum değildir. TAKA'ları veren anti-doping kuruluşlarının, bu tür durumlara izin veren iç prosedürleri olmalıdır.]

5.0 Bilginin gizliliği

5.1 Başvuru sahibi, başvuruya ait tüm bilgileri, TAKAK üyelerine ve talep edilirse, diğer bağımsız tıbbi ya da bilimsel uzmanlara ya da TAKA yürütme, inceleme veya başvuru sürecine dahil olan ilgili tüm personele sunmak zorundadır.

Eğer dışarıdan bağımsız bir uzmanın yardımı gerekirse, doğruluğu sporcunun sorumluluğunda olmak kaydıyla, başvurunun tüm detayları, sporcunun kimliği ifşa edilmeksizin verilecektir. Yasanın şartları uyarınca başvuru sahibi aynı zamanda, TAKAK kararlarının diğer ilgili anti-doping kuruluşlarına iletilmesine yazılı onay vermelidir.

5.2 Sürece dahil olan TAKAK üyeleri ve Anti-doping Kuruluşu idaresi, tüm faaliyetleri kesin gizlilik içinde yürütecektir. Tüm TAKAK üyeleri ve dahil olan personel, gizlilik anlaşmaları imzalayacaklardır. Aşağıdaki bilgileri gizli tutacaklardır:

a. doğruluğu sporcunun sorumluluğunda olmak kaydıyla, sporcu ve doktor tarafından sağlanan tüm bilgi ve veriler;

b. sürece dahil olan doktorun adını da içeren başvurunun tüm detayları.

Eğer sporcu, kendi adına herhangi bir sağlık bilgisi elde etmek için, TAKAK ya da WADA TAKAK hakkını iptal ederse, durumu doktoruna yazılı olarak bildirmelidir. Böyle bir kararın sonucunda sporcu TAKA onayı alamaz ya da mevcut TAKA'yı yenileyemez.

6.0 Tedavi Amaçlı Kullanım Ayrıcalığı Komiteleri (TAKAK)

TAKAK aşağıdaki talimatlar doğrultusunda oluşturularak hareket edeceklerdir:

6.1 TAKAK'da sporcu bakımı ve tedavisi konularında deneyimli, klinik, antrenman ve spor hekimliğinde geniş bilgiye sahip olan en az 3 doktor yer alacaktır. Bağımsız karar verilmesini garantilemek için TAKAK üyelerinin çoğunluğunun Anti-doping Kuruluşunda resmi bir sorumluluğu olması gerekmektedir. Tüm TAKAK üyeleri, menfaat/hak ihlali anlaşması imzalayacaklardır. Engelli sporcuları içeren başvurularda, en az bir TAKAK üyesi engelli sporcuların bakım ve tedavisine dair özel deneyime sahip olmalıdır.

6.2 TAKAK, TAKA başvurularını değerlendirirken uygun/gerekli görülen her türlü tıbbi ya da bilimsel bilir kişi raporuna başvurabilirler.

6.3 WADA TAKAK, madde 6.1'de açıklanan kriter de kişilerden oluşacaktır. WADA TAKAK, Anti-doping Kuruluşları tarafından verilen TAKA kararlarını kendi inisiyatifinde incelemek üzere kurulmuştur. Yasanın madde 4.4'ünde açıklandığı üzere, WADA TAKAK, Anti-doping Kuruluşları tarafından TAKA'ları reddedilmiş olan sporcuların başvuruları üzerine kararları tekrar inceleyecektir.

7.0 Tedavi Amaçlı Kullanım Ayrıcalığı (TAKA) başvuru süreci

7.1 Bir TAKA, ilgili tüm dokümanları da içeren tamamen doldurulmuş başvuru formunun ele geçmesinden sonra değerlendirmeye alınabilir (Ek 1-TAKA formuna bkz). Başvuru sürecinde, kesin tıbbi gizlilik prensipleri hakim olacaktır.

7.2 Ek-1'de (Annex-1) açıklandığı üzere TAKA başvuru formları, ilave bilgilerin dahil edilmesi üzere Anti-doping Kuruluşları tarafından değiştirilebilir ancak herhangi bir bölüm ya da konu başlığı çıkartılamaz.

7.3 TAKA Başvuru formları, Anti-doping Kuruluşları tarafından farklı dillere çevrilebilir ancak başvuru formları üzerinde İngilizce veya Fransızca yazılar kalmalıdır.

7.4 Bir sporcu TAKA için birden fazla Anti-doping Kuruluşuna başvuramaz. Başvuruda sporcunun yaptığı spor dalı, uygun/gerekli yerlerde, disiplini ve özel pozisyonu ya da rolü belirtilecektir.

7.5 Başvuruda, Yasaklı madde veya yöntemin farklı şekilde kullanımı için daha önceden istenmiş ve/veya mevcut izin talebi, kime talepte bulunulduğu ve ilgili birimin kararı belirtilmelidir.

7.6 Başvuru, kapsamlı tıbbi geçmiş, tüm kontrollerin sonuçları, laboratuvar araştırmaları ve benzeri ilgili çalışmaları kapsayacaktır.

7.7 Anti-doping Kuruluşuna bağlı TAKAK tarafından talep edilen herhangi ilgili ek araştırma, kontrol veya benzeri çalışmanın masrafları, başvuru sahibi kişi ya da bağlı olduğu ulusal idari birim tarafından karşılanacaktır.

7.8 Başvuruya, sporcunun tedavisinde Yasaklı Madde veya Yöntemin kullanım gerekliliğini resmen doğrulayan ehil bir doktorun beyanı dahil edilecektir. Ayrıca, bu durumun tedavisinde neden yasak olmayan bir alternatifin kullanılmayacağı ya da kullanılmadığı açıklanacaktır.

7.9 Söz konusu Yasaklı Madde veya Yöntemin kullanımının dozu, sıklığı, şekli ve süresine ilişkin detaylar belirtilecektir.

7.10 TAKAK kararları, tüm dokümantasyonun alınmasından itibaren 30 gün içinde tamamlanarak ilgili Anti-doping Kuruluşu tarafından sporcuya yazılı olarak bildirilecektir. Anti-doping Kuruluşu Kayıtlı sporcu listesinden bir sporcuya TAKA verilmesi durumunda, testten muafiyetin süresi ve TAKA'ya dair şartları içeren onay sporcu ve WADA'ya zamanında iletilecektir.

7.11 (a) WADA TAKAK, Yasanın madde 4.4'ünde açıklandığı şekli ile, bir sporcudan, Anti-doping Kuruluşu tarafından verilmiş olan TAKA kararını tekrar inceleme talebi alındıktan sonra, Yasanın madde 4.4'ünde açıklandığı şekli ile, bu kararı geri çevirebilir. Sporcu, TAKA için Anti-doping Kuruluşuna daha önceden sunmuş olduğu tüm bilgileri bir ücret eşliğinde WADA TAKAK'a da sunacaktır. İnceleme süreci tamamlanana kadar orijinal karar yürürlükte kalır. Süreç, WADA'nın bilgileri almasından itibaren en fazla 30 gündür.

(b) WADA herhangi bir zamanda inceleme yapabilir. WADA TAKAK, incelemesini 30 gün içinde tamamlamalıdır.

7.12 Eğer inceleme sonucunda, verilmiş olan TAKA kararı bozulursa, bozulmuş olan karar geriye dönük işlemez ve sporcunun TAKA'nın verilmiş olduğu dönemde aldığı sonuçlar iptal edilmez. Yeni karar sporcuya bildirildikten itibaren 14 gün içinde yürürlüğe girer.

8.0 Kısaltılmış tedavi amaçlı kullanım ayrıcalığı (KTAKA) başvuru süreci

8.1 Yasaklı Maddeler Listesine dahil olan bazı maddelerin, sıklıkla sporcular arasında rastlanan sağlık şartlarını düzeltmek için kullanıldığı bilinmektedir. Bu gibi durumlarda, 4 ve 7. bölümlerde açıklandığı şekilde tam başvuru şarttır. Bu yüzden, kısaltılmış TAKA süreci ortaya çıkarılmıştır.

8.2 Kısaltılmış süreç kanalıyla izin verilen maddeler aşağıdakiler ile sınırlıdır:

Solunum yolu ile alınan Beta-2 agonistler (farmoterol, salbutamol, salmeterol ve terbutalin) ve etkisiz şekilde alınan glukokortikosteroidler.

8.3 Yukarıda maddelerden birini kullanmak için, sporcunun Anti-doping Kuruluşuna, tedavi amaçlı kullanım gerekliliğini açıklayan tıbbi bir bildiri sunması gerekmektedir. Bu tip bir tıbbi bildiri de, Ek-2'de (Annex-2) belirtildiği şekilde, teşhis, ilacın adı, dozajı, kullanım şekli ve tedavi süresi açıklanacaktır. Mümkünse, teşhisi koyarken yapılmış olan tüm testler de dahil edilecektir (sonuç ya da detay vermeksizin).

8.4 Kısaltılmış süreç aşağıdakileri içerir:

(a) Kısaltılmış sürece bağlı Yasaklı maddenin kullanım onayı, Anti-doping Kuruluşunun tam başvuruyu almasından itibaren, etkin hale gelir. Tamamlanmamış başvurular, başvuru sahibine geri gönderilmelidir;

(b) Anti-doping Kuruluşu, tam başvurunun ellerine geçtiğini derhal sporcuya bildirir. Uygun olan durumlarda, sporcunun Uluslararası Federasyonuna, Ulusal federasyonuna ve NADO'ya da bildirilir. Anti-doping Kuruluşu durumu WADA'ya sadece Uluslararası düzeyde bir sporcunun başvurusunu aldığı anda bildirir.

(c) KTAKA için başvuru aşağıdaki durumlar hariç geriye dönük olarak ele alınmaz:

- Eğer acil tedavi ya da akut tıbbi durumun tedavisi gerekiyorsa; ya da
- İstisnai durumlardan dolayı, doping kontrolü öncesinde sporcunun başvurusunu sunacak yeterli zamanı olmaması ya da TAKAK'ın eline geçmemesi durumunda.

8.5 (a) KTAKA boyunca, TAKAK ya da WADA TAKAK herhangi bir zamanda başvuruyu yeniden inceleyebilir.

(b) Eğer sporcu KTAKA'nın reddedilmesinin üzerine yeniden incelenmesini talep ederse, WADA TAKAK gerekli gördüğü ek tıbbi bilgileri sporcudan ister, masraflar sporcu tarafından karşılanacaktır.

8.6 Bir KTAKA, TAKAK ya da WADA TAKAK tarafından her zaman iptal edilebilir. Sporcu, uluslararası federasyonu ve ilgili Anti-doping Kuruluşu derhal durumdan haberdar edilecektir.

8.7 İptal kararı sporcuya bildirildiği andan itibaren derhal yürürlüğe girer. Sporcu, buna rağmen madde 7 altında TAKA için başvurabilir.

9.0 Takas dairesi/sayışım bürosu

9.1 Anti-doping Kuruluşları madde 7 uyarınca WADA'ya tüm TAKA'ları ve ilgili dokümanları sağlamak zorundadır.

9.2 KTAKA'lara ilişkin olarak Anti-doping Kuruluşları, madde 8.4 uyarınca, uluslararası düzeyde sporcuların sunmuş oldukları tıbbi başvuruları WADA'ya iletir.

9.3 Takas dairesi, tüm tıbbi bilgilerin kati gizliliğini garantiler.

